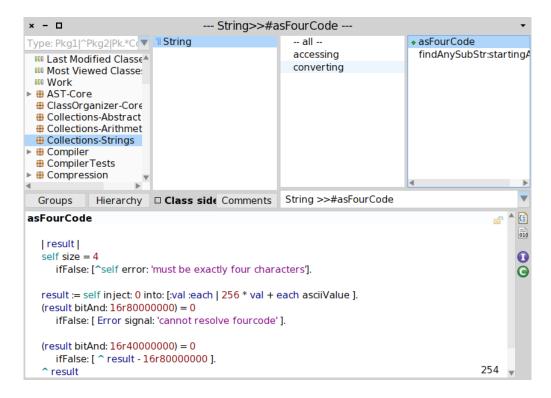

CONCEPTES AVANÇATS DE PROGRAMACIÓ Tema 4 Col·lecció de Problemes

Recull per Jordi Delgado (Dept. CS, UPC)

Grau d'EI, 2022-23 FIB (UPC) 1. Fes un programa (per ser executat al *Playground*) que, donat un símbol que representarà el selector d'un mètode, generi un *browser* amb tots els mètodes que l'utilitzen dins el seu codi font. Per exemple, si el símbol fos #inject:into: el resultat hauria de ser:

És a dir, un *browser* només amb els mètodes (i classes i paquets corresponents) que fan servir **#inject:into:**.

- **2.** Fes petits bocinets de Smalltalk (per ser executats al *Playground*) per respondre les següents qüestions:
- Per a cada classe de la imatge, escriure al **Transcript** el nom de la classe i la quantitat de mètodes que té (en un format com, p.ex. 'OrderedCollection -- 61').
- Obtenir una col·lecció amb tots els mètodes que fan servir en el seu codi #callcc:
- Trobar quantes classes implementen el mètode de selector #name
- Trobar quantes classes tenen al menys un mètode sobreescrit (overriden) en alguna subclasse.

Nota: Recordeu que totes les classes hereten els getters per a les variables d'instància de la classe **Behavior**, superclasse de totes les metaclasses. També us pot interessar mirar si la classe **CompiledMethod** té algún mètode que us pugui ser útil.

- 3. Per quina raó s'avalua a true la següent expressió?
  Class class class class class class class class class class
- 4. Els mètodes #new i #new: són mètodes d'instància de la classe Behavior, tot i que és habitual que se'ls redefineixi en altres classes. Malgrat són mètodes

d'instància de **Behavior**, usualment es redefineixen com a mètodes de classe. Per exemple, utilitzem **Array new: 5** per crear instàncies de la classe **Array**, i el missatge **#new:** l'estem enviant a la classe **Array**. Les redefinicions, doncs, s'acostumen a fer en el *Class side*. Això aparentment viola la "*regla*" que diu que en l'herència els mètodes d'instància s'hereten en l'*instance side* i els mètodes de classe s'hereten en el *Class side*. Expliqueu per quina raó no hi ha res d'incorrecte en el fet de redefinir **#new** i **#new:** en el *Class side*.

- **5.** Un bloc en Smalltalk té variables *locals* (paràmetres, variables declarades dins el bloc), i variables *lliures*, que pertanyen al context en el que s'ha creat el bloc, però no són declarades *dins* el bloc. Sabem que els blocs en Smalltalk són realment el que hem anomenat *closures*. Aleshores:
  - a) Què significa que un bloc d'Smalltalk sigui en realitat una closure?
  - **b)** La pseudo-variable **self** es pot fer servir dins un bloc, si aquest es crea dins un mètode. Aquesta pseudo-variable és capturada per un bloc/closure que la faci servir? Dona un exemple que justifiqui la teva resposta.
- **6.** A la plana 318 del capítol 14 del llibre *Deep into Pharo*, anomenat *Blocks: a Detailed Analysis*, quan fa referència a l'ús del retorn (recordeu, ^ *expressió*) dins d'un bloc (és a dir, quelcom similar a [... ^ *expressió*]), diu:

The evaluation of the block returns to the **block home context sender** (i.e., the context that invoked the method creating the block)

I teniu un exemple bastant aclaridor del que això significa. A la plana 320 teniu explicats els riscos d'utilitzar retorns dins de blocs.

Vull que escriviu codi que il·lustri el cas en que l'ús del retorn dins d'un bloc surt malament, és a dir, que genera un error (i que no sigui, literalment, l'exemple que hi ha en el llibre).

- **7.** Expliqueu com un bloc pot cridar-se a ell mateix (aconseguint així blocs sense nom, anònims, però recursius). *No podeu suposar que el bloc ha estat assignat a una variable*. Feu-ho servir per fer un bloc que calculi el factorial.
- **8.** Escriviu un mètode **find: aString** que, *enviat a una classe*, retorni una col·lecció de selectors tal que els mètodes corresponents contenen **aString** dins del seu codi font.

Exemple: El resultat d'executar al playground **Object find: 'reflect'** hauria de ser una col·lecció amb els selectors de tots aquells mètodes d'**Object** tals que la string 'reflect' apareix en el seu codi font. En aquest cas obtindriem

#(#perform:withArguments:inSuperclass: #perform:with:
#perform:withArguments: #perform:with: #perform:
#perform:with:with:)

A quina classe cal posar aquest mètode per a que *qualsevol* classe o metaclasse del sistema sigui capaç d'executar-lo? I on el posem, a l'*instance side* o al *Class side*?

- **9.** Escriviu un fragment de codi (per ser executat en el *playground*) que ens digui quants mètodes tenen la **String** 'this' en el seu codi font.
- 10. A classe vam veure un mètode anomenat #haltIf: aSymbol que permetia fer un halt només quan a la cadena de crides hi havia un mètode amb aSymbol com a nom. Feu ara un mètode #haltIfTrue: aBlock on aBlock és un bloc sense paràmetres. Aleshores, self haltIfTrue: [...] s'aturarà només si el resultat d'avaluar [...] és true. A guina classe ha d'anar aguest mètode?
- 11. a) Què fa aquest codi?

```
#aa bindTo: 1 in: [
    Transcript show: #aa binding asString.
    #aa bindTo: 2 in: [
         Transcript show: #aa binding asString. ].
    Transcript show: #aa binding asString , 'again'. ].
```

b) I aquest codi?

```
#aa bindTo: '1' in: [
  #bb bindTo: 'a' in: [
  Transcript show: #aa binding , '-' , #bb binding.
  #aa bindTo: '2' in: [
    #bb bindTo: 'b' in: [
        Transcript show: #aa binding , '-' , #bbbinding.].
  Transcript show: #aa binding , '-' , #bb binding.].
  #bb bindTo: 'b' in: [
    Transcript show: #aa binding , '-' , #bb binding ]]]
```

12. Executeu aquest codi al *Playground*:

```
| globalVariable bloc b |
globalVariable := 'Primera assignació'.
bloc := [ :s | [ (globalVariable , ' ', s) traceCr ] ].
b := bloc value: '1'.
b value.
globalVariable := 'Segona assignació'.
b value.
b := bloc value: '2'.
b value.
```

Què surt? Explica amb precisió, però també breument, per què observeu el que observeu.

13. Si seleccionem aquest programa al **Playground** i fem **Ctrl-d**...

```
| comptador reset incrementa decrementa |
comptador := [ | valor |
```

```
{ [ valor := 0. valor traceCr. ] .
        [ :n | valor := valor + n. valor traceCr. ] .
        [ :n | valor := valor - n. valor traceCr. ] } ] value.
reset := comptador at: 1.
incrementa := comptador at: 2.
decrementa := comptador at: 3.
reset value.
incrementa value: 2.
incrementa value: 2.
decrementa value: 1.
apareixen al Transcript els números 0 2 4 3 (en aquest ordre).
En canvi, si seleccionem aquest programa al Playground i fem Ctrl-d...
| comptador reset incrementa decrementa |
comptador := [ {
         [ | valor | valor := 0. valor traceCr. ] .
        [ :n | | valor | valor := valor + n. valor traceCr. ] .
        [ :n | | valor | valor := valor - n. valor traceCr. ] } ] value.
reset := comptador at: 1.
incrementa := comptador at: 2.
decrementa := comptador at: 3.
reset value.
incrementa value: 2.
incrementa value: 2.
decrementa value: 1.
el programa no funciona. Apareix un error (#+ was sent to nil).
Explica i justifica la diferència en el resultat.
```

14. Afegiu un mètode a la classe **#BlockClosure** anomenat **#whileWithBreak:** que funcioni de manera similar al mètode **#whileTrue:** que ja coneixem: El receptor del missatge és un bloc sense paràmetres que s'ha d'avaluar a un booleà, i l'argument és un bloc sense paràmetres que representa el cos del bucle, que es repetirà mentre el receptor sigui **true**.

La diferència és que a **#whileWithBreak**: <u>dins el cos del bucle</u> (l'argument) <u>podem utilitzar la següent expressió</u>:

```
(#breakWhile binding) value: <expressió> ⇒
```

Atura el bucle **whileWithBreak:** i retorna el valor resultant d'avaluar **<expressió>**

Fixeu-vos que, al contrari que **#whileTrue**:, de **#whileWithBreak**: s'espera que retorni un resultat. També, fixeu-vos que necessitareu utilitzar variables dinàmiques amb la classe **Binding** que ja vam veure a classe.

Mireu aquest exemple, similar a l'exemple que vam veure de **BlockWithExit** (classe que **no** podeu fer servir en aquesta resposta), excepte que **#whileWithBreak:** aquí retorna **true** si troba un nombre menor que 100:

```
| index found coll |
coll := Array new: 1000.
1 to: 1000 do: [ :i | coll at: i put: 1000 atRandom ].
index := 1.
found := [ index < 1000 ] whileWithBreak: [
```

```
| each |
each := coll at: index.
each traceCr.
(each < 100) ifTrue: [ (#breakWhile binding) value: true ].
index := index + 1 ].</pre>
```

Aquest exemple escriu al **Transcript** els nombres triats a l'atzar que hi ha a **coll** (que aquí és un **Array**) fins que troba un nombre menor que 100, moment en que atura el bucle retornant **true**, que serà el nou valor de la variable **found**.

15. Imaginem una expressió:

```
Continuation callcc: [:k | ... < cos del bloc>...] on a < cos del bloc> s'ignora el paràmetre k del bloc (és a dir, no fem absolutament res amb la continuació). Sustitueix l'expressió anterior per una expressió equivalent que no utilitzi la classe Continuation.
```

16. Implementeu els bucles de tipus

en Smalltalk: **BlockClosure** >> **#repeatUntil: aBlock**, utilitzant continuacions. El paràmetre **aBlock** ha de ser un bloc sense paràmetres que, en ser avaluat, retorni un booleà.

17. Executeu aguest codi al *Playground*:

Digueu què us surt al **Transcript**. Per què surt el que heu vist que surt?

18. Utilitzar dos cops **callcc:** en una expressió fa que el codi resultant sigui força complicat, a part de tenir una certa importancia teòrica (que no podem discutir ni en aquest examen ni a l'assignatura). Veiem-ne un exemple. Primer definim **twicecc:**

i després el fem servir en una expressió. Si avalueu aquest codi en el *Playground* el resultat és **2**.

19. Definirem dues versions del #whileTrueCC: amb continuacions que ja vam veure a classe: a) BlockClosure >> whileTrueCCa: aBlock | cont tmp | "Aquí està l'única diferència" tmp := 0.cont := Continuation callcc: [:cc | cc]. self value ifTrue: [aBlock value. ('inside whileTrueCC: ', tmp asString) traceCr. tmp := tmp + 1.cont value: cont] ifFalse: [^ nil]. b) BlockClosure >> whileTrueCCb: aBlock | cont tmp | "Aquí està l'única diferència" [tmp := 0] value. cont := Continuation callcc: [:cc | cc]. self value ifTrue: [aBlock value. ('inside whileTrueCC: ', tmp asString) traceCr. tmp := tmp + 1.cont value: cont] ifFalse: [^ nil]. Si ara avaluem al *Playground*: | n | n := 4.[n > 0] whileTrueCCa: [n := n-1] el resultat és: inside whileTrueCC: 0 inside whileTrueCC: 0 inside whileTrueCC: 0 inside whileTrueCC: 0 però amb BlockClosure >> Si ara faig el mateix al *Playground*, #whileTrueCCb: : | n | n := 4.[n > 0] whileTrueCCb: [n := n-1] el resultat és: inside whileTrueCC: 0 inside whileTrueCC: 1 inside whileTrueCC: 2

Mireu d'entendre què passa i especuleu sobre les possibles raons d'aquest comportament.

inside whileTrueCC: 3